

ХЕРСОНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ, ПРОГНОЗНІ СЦЕНАРІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

IV Міжнародна науково-практична конференція

01-02 червня 2022 року

MODERNIZATION OF ECONOMY: CURRENT REALITIES, FORECAST SCENARIOS AND DEVELOPMENT PROSPECTS

IV International scientific-practical conference

01-02th of June 2022

**Херсон – Хмельницький, 2022
Kherson – Khmelnytskyi, 2022**

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Міністерство освіти і науки України (Ministry of Education and Science of Ukraine)

Голова організаційного комітету конференції (Head of the Conference):

Шандова Наталія Вікторівна (Shandova Natalia) – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки (Doctor of Science (Economics), Professor)
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

Заступник голови організаційного комітету конференції (Coordinator of the Conference):

Олійник Наталія Миколаївна (Oliinuk Nataliia) – к.т.н., доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки (Ph.D, Associate Professor)
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

Члени організаційного комітету конференції:

Алі Солтани (Ali Soltani) – PhD, MURP, BE., PIA, Professor of Urban Design/Planning
ШИРАЗСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Шираз, Іран (SHIRAZ UNIVERSITY, Shiraz, Iran)
УНІВЕРСИТЕТ ПІВДЕННОЇ АВСТРАЛІЇ, м. Аделаїда, Австралія (UNIVERSITY OF SOUTH AUSTRALIA, Adelaide, Australia)

Сабольч Нагі (Szabolcs Nagy) – habil., PhD, M.Sc. in Business Economics, Vice Dean for International Relations, Head of Department of Marketing Strategy & Communication, Associate Professor
УНІВЕРСИТЕТ МІШКОЛЬЦА, м. Мішкольц, Угорщина (UNIVERSITY OF MISKOLC, Miskolc, Hungary)

Жартай Жанибек Маратович (Zhartai Zhanibek) – PhD, асоційований професор, завідувач кафедри економіки та міжнародного бізнесу (PhD, Associate Professor, Head of the Department)
КАРАГАНДИНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА Є.А. БУКЕТОВА, м. Караганда, Республіка Казахстан (KARAGANDY UNIVERSITY NAMED AFTER ACADEMICIAN E.A. BUKETOV, Karaganda, Republic of Kazakhstan)

Чарекішвілі Лія (Charekishvili Lia) – Academic Doctor, Professor
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Тбілісі, Грузія (EUROPEAN UNIVERSITY, Tbilisi, Georgia)

Джуретич Гордана (Đuretić Gordana) – PhD, Associate Professor of the Department of Management
УНІВЕРСИТЕТ «УНІОН – НИКОЛА ТЕСЛА», м. Белград, Сербія (UNIVERSITY «UNION – NIKOLA TESLA», Belgrade, Serbia)

Ковальов Анатолій Іванович (Kovalyov Anatoliy) – д.е.н., професор, ректор
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Одеса, Україна

Лігоненко Лариса Олександрівна (Ligonenko Larysa) – д.е.н., професор, професор кафедри бізнес-економіки та підприємництва
ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА», м. Київ, Україна

Орехова Альвіна Іванівна (Oriekhova Alvinna) – д.е.н., професор, в.о. завідувача кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Суми, Україна

Кубіній Наталія Юріївна (Kubiniy Natalya) – к.е.н., професор, Заслужений економіст України, професор кафедри економіки і підприємництва, директор Бізнес-центру УжНУ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ», м. Ужгород, Україна

Макаренко Сергій Миколайович (Makarenko Serhii) – д.е.н., доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та адміністрування
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

М 74 Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (01-02 червня 2022 р., м. Херсон – м. Хмельницький). – Херсон: Видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2022. – 171 с.

ISBN 978–617–7941–85–8 (електронне видання)

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу ХНТУ (Протокол № 8 від 30.05.2022 р.)

Матеріали учасників конференції друкуються в авторській редакції. За дотримання норм авторського права та достовірність наведених фактичних даних відповідає автор матеріалів.

УДК 330.3-026.16

Tkach K. (Supervisor Medynskyi D.) PRICING DURING THE WAR.....	118
Шукліна В.В., Олексюк Т.О., Ємельянов В.І. МАРКЕТИНГОВІ ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ АСОРТИМЕНТУ ТОВАРІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	119
Секція: ТУРИЗМ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА	
Section: TOURISM AND HOTEL-RESTAURANT BUSINESS	
Кокорєва О.В., Солохін В.М. РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: КРЕАТИВНИЙ ПІДХІД ЧИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ.....	122
Мельниченко С.Г. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ЗАМКОВОГО ТУРИЗМУ ТРАНСІЛЬВАНІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	125
Олійник Н.М., Лиженкова Т.Р. МАРКЕТИНГ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ: ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ.....	130
Шандова Н.В., Заболотня В.В. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ.....	133
Шмулевич П.В., Компанієць А.А. РОЛЬ ТУРИЗМУ В ПОВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ: ПЕРСПЕКТИВНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ	135
Секція: БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ	
Section: ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT	
Єремян О.М., Шаля Ю.О. ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З КРИПТОВАЛЮТОЮ В УКРАЇНІ.....	138
Єрмолаєва М.В. БЛАГОДІЙНА ДОПОМОГА В ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ.....	140
Лобода Н.О., Чабанюк О.М. АУТСТАФІНГ, АУТСОРСІНГ, ЛІЗИНГ У КОМПАРАТИВНОМУ ДИСКУРСІ (ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ).....	143
Орехова А.І. ПРАКТИКА ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ НЕФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ.....	145
Черненко К.В. ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ДЕРЖАВНОГО МАЙНА.....	147
Яловега Л.В., Лега О.В., Прийдак Т.Б. МЕТОДИ КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ.....	149
Секція: ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ	
Section: FINANCE, BANKING, INSURANCE	
Добриніна Л.В. ЗНАЧЕННЯ ОСОБИСТОГО СТРАХУВАННЯ.....	153
Іоргачова М.І., Подорванова В.В. ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	155
Мединська Т.В., Проказюк М.Ю. СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ПДВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	158
Новосьолова О.С., Рудик С.О. ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	161
Остапенко А.С., Рудик С.О. КРИЗОВІ СИТУАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	164
Сисоєнко І.А. ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМИ ФІНАНСОВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ.....	167

інформації про сталий розвиток для інвесторів. Ведучі організації в сфері нефінансової звітності, такі як Climate Disclosure Standards Board (CDSB), Value Reporting Foundation (VRF, розробник SASB Standards), будуть консолідовані у нову Раду у 2022 р.

Динаміка розвитку публічної нефінансової звітності за останні роки та схильність державних органів різних країн робити обов'язкові для розкриття хоча б деякі з її частин практично гарантують розвиток обов'язкової нефінансової звітності в більшості країн протягом наступних років. Створення Ради з міжнародних стандартів в галузі сталого розвитку (ISSB) під егідою Фонду МСФЗ є одним із головних аргументів у використанні цього сценарію. Під час оголошення про створення Ради з міжнародних стандартів у галузі сталого розвитку (ISSB), було представлено два прототипи стандартів розкриття інформації – в галузі сталого розвитку та інформації з клімату. Таким чином, запит на єдині міжнародні стандарти нефінансової звітності найближчим часом перетворяться в реалістичну перспективу на найближчі роки. Вибір Фонду МСФЗ, в якості головного розробника нових міжнародних стандартів, є досить очевидним, оскільки у світі немає іншої організації, яка користується такою ж довірою. Міжнародні стандарти фінансової звітності, розроблені Фондом МСФЗ, використовуються сьогодні в більш ніж 140 країнах світу. Фонд має справжній унікальний досвід у розробці міжнародних стандартів, а також зв'язки з урядами та органами державного регулювання в більшості країн.

Список літератури

1. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень» : Закон України від 05.10.2017 р. № 2164-VIII : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19#Text> (дата звернення 22.05.2022).

Черненко К.В.

*к. е. н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку
та економічного контролю,
Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ДЕРЖАВНОГО МАЙНА

Особливість оцінки активів у бюджетній сфері полягає в тому, що у національних стандартах чітко виділено умови для оцінки майна при його первісному визнанні, а також після первісного визнання та переоцінки об'єктів обліку. У бюджетних установах первісною вартістю для активів є:

- вартість придбання у разі придбання за плату;
- собівартість виробництва у разі самостійного виготовлення (створення); справедлива вартість у разі отримання без оплати від фізичних та юридичних осіб (крім суб'єктів державного сектору);
- первісна (переоцінена) вартість основних засобів у разі отримання без оплати від суб'єктів державного сектору;
- залишкова вартість переданого об'єкта основних засобів у разі отримання у результаті обміну на інший актив.

Після первісного визнання об'єктів основних засобів, нематеріальних активів чи запасів як активу їх облік ведеться за первісною вартістю.

Крім того, для основних засобів первісною вартістю може бути умовна вартість, яка застосовується до активів (за відсутності активного ринку, а також у разі використання

повноважень конфіскації, безоплатної передачі), що мають історично успадковану вартість та потенціал корисності, який обмежується характеристиками культурної або історичної спадщини, зокрема музейні фонди (історичні будинки та пам'ятники, археологічні ділянки, заповідники та природоохоронні зони, твори мистецтва тощо). Законодавчо передбачено, що у разі зміни потенціалу корисності активів, зокрема використання історичного будинку як офісного приміщення, його визнання і оцінювання здійснюються подібно до загальної оцінки основних засобів. Розмір умовної вартості може визначатися законодавчими та іншими нормативно-правовими актами або складатися з сум страхування від пожежі, крадіжок, втрат, пошкоджень або іншої можливої шкоди [1].

Відповідно до гармонізації вітчизняної системи обліку з міжнародними стандартами бухгалтерського обліку все більшого поширення набув вид оцінок, який ґрунтується на основі поточної вартості – справедливої вартості. Подібний спосіб оцінки здійснює наближення первісної оцінки до реальної, яка відповідає сучасному рівню витрат або ринковій вартості. Міжнародні стандарти фінансової звітності трактують справедливу вартість як суму, за якою можна здійснити обмін активами або погасити заборгованість при здійсненні цих операцій між обізнаними (зацікавленими) і незалежними сторонами. Нині можливими є такі підходи до визначення справедливої вартості [2]:

- ринковий (сукупність методів оцінки вартості об'єкта, що – ґрунтуються на інформації про реальні ринкові угоди);
- доходний (сукупність методів оцінки вартості об'єкта, що – ґрунтуються на визначенні майбутніх доходів від об'єкта оцінки);
- витратний (сукупність методів оцінки вартості об'єкта, що – ґрунтуються на визначенні витрат, необхідних для відновлення об'єкта оцінки з урахуванням зносу).

Переваги первісної (історичної) оцінки включають достовірність даних обліку, які обумовлені документальним підтвердженням величини витрат, що є складовою вартості; простотою, зрозумілістю та економічністю встановлення первісної оцінки. Впродовж тривалого часу в бухгалтерському обліку превалював історичний підхід при формуванні ціни (собівартості) об'єктів обліку. Для бюджетних установ й до сьогодні він залишається домінантним, якщо мова йде про формування облікової вартості активів, придбаних за плату чи виготовлених (створених) самостійно.

У той же час якщо не враховувати вплив фактору часу на зміну вартості, визначеній за оцінками при історичному підході, то через певний період це може призвести до непридатності здійснених оцінок через інфляційні процеси та викривлення здійснених попередньо оцінок. У зв'язку з цим об'єктивність та обґрунтованість оцінки об'єктів обліку має вирішальне значення.

Крім того, оцінка за первісною вартістю не може відобразити реальний моральний та фізичний знос активів. Зазначені недоліки попереднього способу долає справедлива оцінка, яка відображає вартість активів не за номінальними, а реальними цінами та об'єктивно оцінює майбутні грошові потоки. Яскравим прикладом може слугувати оцінка обладнання, яке в останні роки свого використання не може коштувати так, як і при його зарахуванні на баланс, а за умови оцінки за справедливою вартістю може бути відображеним в обліку та звітності адекватно до його ринкової ціни.

Механізм використання справедливої оцінки суб'єктами державного сектору на сьогодні не зовсім визначений. Це пов'язано з такими причинами: брак досвіду та умовний характер застосування; відсутність активних ринків для окремих видів активів та наявність тендерних закупівель; часткове порушення принципу обачності; труднощі встановлення; постійна потреба в інформації про ціни активного ринку та залежність від фахової допомоги (спеціалістів з оцінки) та ін.

Його повноцінне застосування потребує:

- необхідності попереднього включення видатків на оплату сторонніх професійних послуг з оцінки майна до кошторисів бюджетних установ;

- збільшення кількості бухгалтерської документації при оформленні операцій з активами для підтвердження їх вартості;
- необхідності доповнення функцій регіональних відділень Фонду державного майна України щодо оцінки майна за справедливими цінами для цілей обліку та оподаткування.

Для суб'єктів державного сектору будь-яка господарська операція з активами може гальмуватись через відсутність достовірно визначеної справедливої оцінки та документального її підтвердження. Крім того, агрегування звітних показників у межах розпорядників коштів бюджету різних рівнів через застосування різних оцінок зробить неможливою порівнянність чи адекватну економічну інтерпретацію зведених даних.

Питання сутності «оцінки», як елемента методу бухгалтерського обліку, виходить за рамки традиційного тлумачення. Це є процес економічного обґрунтування вартісних параметрів об'єктів бухгалтерського обліку. Оцінка має забезпечити реальне, адекватне й достовірне відображення фактів та економічних подій. Вітчизняна практика оцінки майна у бюджетній сфері має враховувати особливості функціонування суб'єктів державного сектору та напрацювання відповідних практичних рекомендацій. Через відсутність достатнього фінансового забезпечення у бюджетних установах для оплати сторонніх професійних експертиз з оцінки, доцільно звернутись до досвіду подолання даної проблеми підприємствами комерційного типу, які для цих цілей створюють спеціальну комісію зі складу компетентних працівників своїх же установ. До функції комісії з оцінки майна входить: моніторинг укладених ринкових угод, вивчення кон'юнктури ринку за об'єктами матеріально-технічного забезпечення та аналіз фактичної бухгалтерської документації з питань формування вартості активів.

Список літератури

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10_6 (дата звернення 18.05.2022).
2. Андрущенко Г. Ю. Облікові аспекти оцінки майна бюджетних установ. URL: <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/88/eko/ukr/13.pdf> (дата звернення 18.05.2022).

Яловега Л.В.

*к. е. н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

Лега О.В.

*к. е. н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

Прийдак Т.Б.

*к. е. н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

МЕТОДИ КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ

Вибір методу калькулювання собівартості сільськогосподарської продукції (робіт, послуг) залежить від визначеної стратегії суб'єкта господарювання та завдань, які перед ним ставляться.

Наукове видання

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ:
СУЧАСНІ РЕАЛІЇ, ПРОГНОЗНІ СЦЕНАРІЇ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції

01-02 червня 2022 року

Scientific publication

**MODERNIZATION OF ECONOMY:
CURRENT REALITIES, FORECAST SCENARIOS
AND DEVELOPMENT PROSPECTS**

Proceedings of the IV International scientific-practical conference

01-02th of June 2022

ISBN 978-617-7941-85-8
(електронне видання)

Підписано до видання 15.06.2022. Формат 60х 84/16.
Гарнітура Times New Roman
Ум. друк. арк. 19,25. Обл.-вид. арк. 20,70.
Замовлення № 3067.

Видано з готового оригінал-макету

Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С.
Свідоцтво про внесення до державного реєстру суб'єктів видавничої справи:
серія ХС № 48 від 14.04.2005
видано Управлінням у справах преси та інформації
73000, Україна, м. Херсон, вул. Соборна, 2.
Тел. (050) 133-10-13, (050) 514-67-88
e-mail: printvvs@gmail.com